

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶/۰۹/۰۵

ملک ستیز

۱۰ واقعیت تاریخی از جنگ ۲۰ ساله امریکا در افغانستان

جنگ ۲۰ ساله ایالات متحده امریکا در افغانستان (۲۰۰۱ تا ۲۰۲۱) از منظر تحلیلی و تاریخنگاری نظامی ابعاد و ویژگی‌های منحصر به فردی دارد که آن را از سایر نبردهای تاریخ معاصر متمایز می‌کند. اینجا ده ویژگی اساسی را نام می‌برم:

۱. طولانی‌ترین جنگ تاریخ ایالات متحده: این نبرد با دوام ۲۰ ساله (از اکتبر ۲۰۰۱ تا اوت ۲۰۲۱) از جنگ ویتنام پیشی گرفت و عنوان طولانی‌ترین حضور و درگیری نظامی مستقیم امریکا در خارج از خاک خود را ثبت کرد.

۲. بازگشت به نقطه صفر (پیروزی مجدد دشمن اولیه): امریکا جنگ را برای سرنگونی حکومت طالبان و نابودی القاعده آغاز کرد اما پس از دو دهه هزینه‌های سنگین روند خروج نیروهای امریکایی دقیقاً به بازگشت دوباره طالبان به قدرت و فروپاشی کامل ساختار سیاسی-نظامی دست‌ساز غرب انجامید.

۳. بزرگ‌ترین نبرد مبتنی بر پهپاد و جنگ‌های هوشمند: این جنگ اولین و گسترده‌ترین نبردی بود که در آن استراتژی نظامی بر پایه حملات پهپادی هوش مصنوعی و پایش‌های دیجیتال برای شناسایی و هدفگیری شبه‌نظامیان هدایت شد.

۴. گسترده‌ترین ائتلاف بین‌المللی خارج از حوزه ناتو: جنگ افغانستان شاهد بزرگ‌ترین مشارکت همزمان نیروهای ناتو و کشورهای غیرعضو (بیش از ۵۰ کشور در قالب نیروهای آیساف و مأموریت حمایت قاطع) در یک جغرافیا بود.

۵. بی‌سابقه‌ترین هزینه مالی بدون بازده ملموس: ایالات متحده بیش از ۲.۳ تریلیون دلار در این جنگ و بازسازی ساختارهای افغانستان هزینه کرد هزینه‌ای که طبق گزارش‌های رسمی (نظارتی) مانند سیگار (SIGAR) به دلیل فساد گسترده و سوءمدیریت به بی‌نتیجه‌ترین پروژه ملت‌سازی تاریخ معاصر تبدیل شد.

۶. عدم پرداخت جبران خسارت جانی و مالی: برخلاف موازین حقوقی و اخلاقی بین‌المللی هیچ سازوکار منسجم و عادلانه‌ای برای جبران خسارت‌های هنگفت جانی و مالی به قربانیان غیرنظامی این جنگ طولانی پیش‌بینی و پرداخت نشد.

۷. شانه خالی کردن از مسئولیت در برابر مردم افغانستان: با خروج شتابزده و یک‌جانبه، ایالات متحده هیچ مسئولیتی را در قبال سرنوشت امنیت و بحران‌های انسانی پیش‌آمده برای میلیون‌ها شهروند افغانستان پس از خروج نپذیرفت.

۸. فقدان راهکار و نقشه راه برای آینده: این درگیری بدون به‌جا گذاشتن هیچ چشم‌انداز استراتژی یا چارچوب پایداری برای روابط آتی امریکا و افغانستان و یا اداره کشور به پایان رسید.

۹. امضای یکی از پراشتناک‌ترین توافق‌نامه‌های حقوقی: توافق‌نامه دوحه میان امریکا و طالبان به‌عنوان معامله‌ای سیاه‌برگ و بی‌سابقه میان یک قدرت جهانی و گروهی شناخته شد که در فهرست‌های تروریستی قرار داشت.

۱۰. برجای گذاشتن کارنامه‌ای سنگین از نقض حقوق بشر: این درگیری شاهد گسترده‌ترین تخلفات حقوق بشری و جنایات جنگی ناگفته از سوی نیروهای خارجی و هم‌زمان صعود دوباره طالبان و تثبیت نقض حقوق بنیادین مردم بود.